

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

СТРУЧНИ ДЕО

ДОКАЗ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

(НАСТАВАК)

И наш Кривични Поступак помиње ову поделу у § 5 и 183, али, као и у туђинским законима, та подела није оштра и потпуна као што је то у Грађанском Поступку. Иследник није позван само да утврђује тужбу, већ има да се стара и за доказе, који оптуженог бране, — он има да прикупи сву грађу, из које ће суд наћи праву истину. Ни на главном прегресу не постоји потпуно одвајање оптужног од одбранбеног доказа, јер и ту суд сматра доказно поступање као једно цело, из кога има да извуче све основе за и против оптуженог. Иследник као и суд саслушавајући оптуженог или сведока, има да пази како на чињенице, које терете оптуженог, тако и на чињенице, које га бране. Међутим о одвојеном одбранбеном доказу може бити речи у толико, у колико је један доказ управљен да уништи целокупну тужбу, или да утврди постојање каквих чињеница, које иду у корист оптуженог. Овај доказ подноси или сам оптужени или његов бранилац.

Али, ма да ова подела у закону формално не постоји, ипак је стварно разликовање на оптужни и одбранбени доказ врло важно и од практичног значаја у толико, што се с погледом на ову поделу могу поставити извесна правила која су меродавна за кривично поступање. Та правила јесу:

1. Ма како био организован Кривични Поступак, мора се држати правила, да није потребан никакав одбранбени доказ, ако у опште нема оптужног доказа. Исто правило вреди и за случај, кад има оптужног доказа, али кад он није успео, т. ј. кад није потпун.⁸ Али ово вреди само за најновија законодавства, која су са законском теоријом доказа избацила и *absolutio ab instantia*, т. ј. ослобођење из недостатка доказа, и код којих је, према томе, дефинитивно пуштање неопходна последица чим се оптужни доказ покаже непотпун. Међутим, по нашем закону, који је усвојио и законску теорију до-

каза и *absolutio ab instantia* у § 242, потребно је да се одбранбени доказ оцењује и онда кад се оптужни показао непотпуним, н. пр. ако само један сведок сведочи противу оптуженог, јер то оцењивање може бити важно по томе, што и непотпуни оптужни доказ може бити сасвим уништен и онда на место *absolutio ab instantia*, која је увек скопчана с извесним рђавим последицама по оптуженог, има да дође потпуно ослобођење. У томе лежи битна разлика између нашег и новијих туђинских законика.

2. Оптужени може бити осуђен само на основу *потпуног* оптужног доказа. Потпун оптужни доказ постоји тада, кад он за све правно важне чињенице заснива извесност, т. ј. кад он виност оптуженог доводи до извесности. Према томе, мора наступити ослобођење, ако постоји основана сумња у виност оптуженог. Ово ће бити тада случај, кад је противу оптужног доказа наведен било непосредни било посредни одбранбени доказ, који је доведен до вероватноће, јер тада више нема извесности, код које је искључен сваки основ за могућност о противном, каква се тражи за осуду. Такав би случај био н. пр. кад оптужени признаје да је А убио 1 јануара 1904 године, док један сведок сведочи да је А видео и жива и здрава 6 јануара; овде је, дакле, сведошвом сведока, као одбранбеним доказом, доведена у сумњу извесност признања као оптужног доказа, а чим постоји основана сумња у виност оптуженог, одмах мора, као што је речено, наступити ослобођење, јер се ова сумња не може на други начин решити него на основу начела: *in dubio mitius*. Ако је међутим противу једног доказног средства, н. пр. противу сведошбе једног сведока управљен одбранбени доказ, да је тај сведок подмићен, то онда све зависи од тога, да ли, и пошто је отпало то доказно средство, још постоји извесност виности, н. пр. ако постоји друга сведошба способног сведока и још неки основи подозрења, који могу да даду потпун оптужни доказ.⁹

По нашем закону, који узима да је потпун оптужни доказ дат онда, кад су испуњени сви услови, које он тражи за потпун доказ без обзира на то, да ли је судија уверен у виност оптуженог или не (види даље под III), може оптужени бити потпуно ослобођен само у случају, кад је оптужни доказ сасвим обеснажен. Међутим, ако је виност оптуженог каквим

⁸ Mittermaier, Lehre vom Beweis 157, 158; Zachariae, Handbuch II 414; Holtzendorff, Handbuch I 214; Ullmann, Lehrbuch 337.

⁹ Mittermaier, Lehre vom Beweis 158, 159; Holtzendorff, Handbuch I 214; Ullmann, Lehrbuch 337.

одбранбеним доказом доведена у сумњу, а цео оптужни доказ није обеснажен, то не наступа дефинитивно ослобођење, већ само ослобођење из недостатка доказа — § 242.

(наставиће се)

Д-р Бож. В. Марковић.

О ОДГОВОРНОСТИ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ.

I.

§ 1. Појам штете и накнаде.

1. Наш грађански закон не садржи одредбу о томе: шта се под *штетом* подразумева. Скраћујући аустријски законик, наш је законодавац изоставио § 1293. аустријског законика, у коме је дата дефиниција штете: „Штетом се назива сваки *уштрб* причињен неком у његовој имовини, правима или његовој личности. Од тога се разликује измакла добит, коју је неко по обичном току ствари имао да очекује“. Али и ако те дефиниције штете у нашем грађанском законнику нема, ипак је и по њему (види §§ 800., 822. и 823.) јасно, да се под *штетом* подразумева сваки *уштрб*, који неко претрпи на својим правно заштићеним добрима, дакле на имовини, телу, слободи, части.

У животу се, кад се о претрпљеној штети говори, најчешће помишља на штету у имовини, што је са свим природно, јер се те штете у саобраћају најчешће дешавају. Под *штетом* пак у *имовини* подразумева се како смањивање већ стечене имовине тако и спречавање будућег зарађивања (§ 820.). У опште се може казати, да имовину једнога лица, која може бити оштећена, чине сва *привредна добра*, која једном лицу на расположењу стоје. Према томе може се с правом рећи, да је оштећена имовина књижевникова, чији се спис без његовога допуштења одштампава, јер његов спис представља и извесну имовинску корист, те би се од штетника могла тражити накнада на основу § 800. грађанског законика, и ако код нас нема закона о заштити тако зване „књижевне својине“.¹⁾ Исто тако имала би се као имовинска штета сматрати и она, коју би н. пр. трговац претрпео услед тога, што би се противу солвентности његове проносили неистинити гласови, који би му одузимали могућност да дође до потребног му кредита.

2. Међу тим и ако је имовинска штета најчешћа у животу, ипак, као што је већ речено, могу бити оштећена и друга правно заштићена добра једнога лица, те се и због тих оштећења може накнада тражити. Извесне случајеве предвиђа и наш грађански законик. Тако по § 65. кад једна страна без оправдана узрока одустане од брачнога испита, онда невиној страни припада накнада за „претрпљени *уштрб*“, поред права на накнаду већ учињених трошкова у циљу закључења брака. Та се накнада, дакле, тиче штете, не имовинске, већ штете по част и добар глас женске, који она може изгубити, кад заручник, стојећи са њом у интимнијим односима, од закључења брака без оправдана узрока одустане. За тим накнада за претрпљене болове у случају повреде тела (§ 820.), чиме се штети правом заштићени телесни интегритет. Најзад овде долази, по широкој одредби § 822., свака она штета, која би настала услед повреде чије слободe, части и поштења. У свима овим случајевима може се тражити накнада у новцу, и ако се штета не тиче имовине, већ других правно заштићених добара. Учињена накнада сматра се као еквивалент

¹⁾ У осталом ова „књижевна својина“ могла би се заштитити и на основу §§ 212, 211, 216 и другим грађан. зак.

за онај телесни и душевни бол, који је оштећени нанесеном повредом претрпео, и дужност је суда, да према захтеву, а у сразмери према учињеној неправди, ову накнаду одмери.²⁾ Наравно да се и повредом ових добара: части, слободe и тела често пута штети имовина оштећенога, и онда он уз добијену накнаду за материјалну штету може тражити и накнаду за оштећење имовине.³⁾

3. Под *накнадом* штете подразумева се уклањање онога *уштрба*, који је неко, причињеном му штетом претрпео, дакле, успостављање онога стања, које је пре штетнога догађаја постојало (§ 818. грађанског законика). Према томе накнада претрпљене штете у првоме реду бива *in natura*, — да се одузета ствар врати притежаоцу, оштећена да се поправи, слободe лишено лице да се у слободу пусти и т. д. Међу тим често је немогућно успостављање пређашњег стања — на пр. одузета је ствар изгубљена или тако повређена, да се не може поправити; човек је тако повређен, да се не може потпуно излечити и т. д. У таким случајевима не остаје ништа друго до давање еквивалента за оно, што се *in natura* не може дати, дакле у новцу процењене вредности учињене штете. Код заменивих ствари, на којима се штета догодила, може се на место оштећене ствари дати друга ствар истог рода, квалитета и квантитета.⁴⁾

Величина накнаде штете, коју штетник има оштећеноме дати, може бити различна према степену кривице учиниоце. С погледом на ову, разликује се накнада *просте штете* (*damnum emergens*) и накнада *изгубљеног добитка* (*lucrum cessans*) — § 819.

Под *простом штетом*⁵⁾ подразумева се умањење *већ постојеће* имовине оштећенога, а под *изгубљеним добитком*, осујећавање оне користи, до које би оштећени — да није било дотичне штетникове радње или нерадње — по обичном току догађаја дошао. Према томе под „изгубљеним добитком“ подразумева се не само она корист, до које би оштећени *ван сваке сумње* дошао, већ и она, на коју је он *с оправданом*

²⁾ Види § 305. казненог суд. поступка, § 213. казненог законика и чл. 30. закона о штампи. Ову накнаду за тако звану *нематеријалну штету* предвиђа и немачки грађански законик у §§ 847. и 1300. Тако § 847. гласи: „У случају повреде тела или здравља као и у случају лишења слободe може повређени захтевати правичну накнаду у новцу и због штете, која није имовинска. Ово потраживање није преношљиво и не прелази на наследнике, осим ако је уговором било признато или је због њега тужба код суда већ подигнута.

Исто потраживање припада женском лицу, према коме је учињен злочин или преступ против благонравља, или које је лукавном, претњом или злоупотребом односа зависности наведено да допусти ванбрачни телесни сношај“.

(Види и аустријски грађански законик §§ 1325. и 1329.).

А по § 1300. дужан је заручник поштевој заручници, која је имала телесна сношаја са њим, дати правичну накнаду у новцу, и за штету која није имовинска, ако без важна узрока одустане од брака.

³⁾ Ко на пр. буде противправно лишен слободe, може тражити накнаду имовинске штете (н. пр. зараду, коју је за време лишења слободe губио) и накнаду нематеријалне штете, као еквивалент претрпљеног зла. Често пута у оваквим случајевима имовинска штета и не постоји (н. пр. неки пензионер буде за кратко време лишен слободe — приходи његови нису ни мало били смањени за време лишења слободe) и онда се може само ова друга штета тражити.

⁴⁾ Још бољи је начин заглађивања учињене штете изрично усвојен у немачком грађанском законнику, чији § 249. гласи: „Ко је на накнаду штете обавезан, дужан је успоставити стање, које би постојало, да се на накнаду обавезујућа околност није десила. Ако се накнада штете има давати због повреде личности или због оштећења ствари, онда поверилац може захтевати на место успостављања суму новца, која је за то потребна“. Међутим ја мислим да би у погледу личности и ствари овако могло бити и по нашем грађанском законнику. Повређено лице може се само по свом нахођењу дати лечити или оштећени имаоца ствари сам дати оштећену ствар на исправку и рачун лекарски односно мајсторски поднети штетнику на исплату, односно исту судским путем тражити.

⁵⁾ Види А. Борђевић, Систем приватнога (грађанскога) права, Прва књига, друга половина, стр. 178.

вероватнолом рачунао у моменту, кад је наступила радња или нерадња, која учиниоца на накнаду штете обвезује.⁶⁾ Проста нада или могућност да ће се у будућности доћи до извесне користи, не улази у рачун при одређивању „изгубљеног добитка“.

§ 2. Извори, из којих штета потиче.

1. Да би могли утврдити од кога може оштећени тражити накнаду за причињену штету, потребно је знати изворе, из којих штета за једно лице потиче. У наш законик није унесен ни § 1294. аустријског грађанског законика, у коме су ти извори побројани, а који гласи: „Штета потиче или из какве противправне радње или што се, противно закону, пропустило да се изврши друга каква радња, или од случаја. Противправна оштета наноси се или навалице или нехотице. Навалице пак учињена оштета оснива се од чести у злој намери, ако је штета са знањем и хотимице, од чести у немару (небрежењу), ако је штета причињена из незнања, за коју је учинилац крив, или због недостатка потребне пажње или пот ебне ма лливости. Обоје се назива кривицом“. Објективно, дакле, посматрајући, узроци оштећења могу бити: I. природни догађаји (град, поплава, земљотрес, штета од скакаваца и т. д.); II. радње или нерадње људи. Ове радње односно нерадње, које штету проузрокују, могу потицати: а) од самога оштећенога лица — у коме случају, наравно, нема места тражењу накнаде штете; б) од некога другог лица, у коме случају оштећени има права, под нарочитим претпоставкама, тражити накнаду.

2. Да би оштећено лице из неке радње или нерадње другог лица могло тражити накнаду причињене штете, треба да се испуне извесне претпоставке. Само кад то буде, може се у конкретном случају накнада захтевати, иначе штету по правилу сноси сам оштећеник. Те претпоставке, под којима за једно лице постаје потраживање накнаде штете, јесу по правилу за наше право ове: да је *наступила штета последица противправне радње или нерадње штетникове, која му се може у кривицу учисати* (§ § 800. и 801. грађанског законика).

A. Оштећење потражиоца накнаде.

Онај који тражи од учиниоца накнаду штете мора доказати, да је *одиста претрпео* штету, било умањење садашње

⁶⁾ На пр. А., купац извесне ствари, још пре прелаје купљене ствари прода исту другоме за скупљу цену, но што је он за њу обећао. Продавац не преда пак продату ствар А-у, те овај не могаће испунити са своје стране закључени уговор продаје. Он сада може тражити накнаду изгубљеног добитка т. ј. разлику између цене коју би он платио за ствар и оне, по коју би је сам даље продао. (Види Dernburg, Das Bürgerliche Recht. II. стр. 71.)

своје имовине (просту штету), било осујећавање очекиваног добитка (изгубљени добитак). Штета пак може се тицати како имовине тако и свију других правно заштићених добара, о чему је већ горе⁷⁾ било говора. Доказивање да је штета наступила, може се вршити свима доказним средствима по грађанском судском поступку, понајчешће пак, по самој природи ствари, судским увиђајем и вештачким прегледом. Међу тим у споровима за накнаду штете, нарочито за накнаду изгубљеног добитка, врло се често дешава, да се утврди постојање штете, али је тешко одредити њену количину, а оштећени је дужан доказати и у коме је обиму штета учињена. Тога ради је и допуштено оштећеноме лицу, да може, у оскудици других доказних средстава, заклетвом утврдити количину претрпљене штете (§ 292. грађ. суд. поступка). Буде ли оштећени и сувише велику, дакле *невероватну* накнаду тражио, онда је суд може с обзиром на све околности, а услед захтева учиниоца штете, смањити на њену *вероватну* количину. Ово смањење треба да буде пре полагања заклетве, т. ј. суд треба да одреди максимум величине штете, на онда да нареди тужиоцу да се закуне, да му је штета у висини тога максимума одиста и учињена⁸⁾. Ово је пак потребно урадити с тога, што би се, кад би по положеној заклетви на количину штете суд ову умераво, констатовало тим поступком да суд положеној заклетви не верује, а тиме се вређа полагач заклетве и њена светиња. Али суд може у случају § 295. грађ. суд. поступка наредити да вредност штете вештаци оцене⁹⁾.

(наставиће се)

Д-р Драг. Аранђеловић

⁷⁾ Види § 4.

⁸⁾ Види и § 305. казненог судског поступка.

⁹⁾ Једно од најтежих питања у споровима о накнади штете јесте: да ли је у опште штета причињена? Водећи о томе рачуна, новији законици о судском поступку не траже, као што је раније било, да оштећени по нарочитим правилима и предвиђеним доказним средствима несумњиво постојање штете и њену величину утврди, већ прописују, да судија, испитавши све околности, слободно по своје убеђењу одлучи, да ли је и колика је штета причињена. Тако § 287. немачког грађ. суд. поступка гласи: „Ако је међу странама спорно, да ли је извесна штета наступила, и колико штета или интерес који се има накнадити, износи, онда о овоме одлучује суд, по одени свију околности, по слободном убеђењу. Да ли ће се и колико ће се наредити предложено доказивање или процена средством вештака по званичној дужности, има суд да реши по свом нахођењу. Суд може наредити, да онај, који доказује причињену штету, исту или свој интерес под заклетвом утврди. У овом случају суд ће у исто време одредити и суму, коју под заклетвом назначена величина штете не сме прећи“...

С КОНГРЕСА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ.

(наставак)

„Чисто је чудо како се све то догодило. Од једном се отварају срца бедној судбини омладине, која не беше срећна да у кругу родитеља и куће добије потребно им васпитање; буди се разумевање за нужно развиће младе човечје душе и признаје се да се установе и уредбе удешене за одрасле свесне и самосталне личности, не могу примењивати с успехом и на децу и да за њих ваља нарочитих установа и уредаба, ако хоћемо да и према њима будемо праведљиви. Од једном је дошло решење да треба бити праведан и према напуштеној деци. При-

јатељи човечанства удружују се у целом свету и образују друштва за сирочад и напуштену децу, и то све без икакве пропаганде. Све се то врши као нешто што само по себи долази. *Цео свет се креће да заштити децу против злоупотребе родитељских права.* Целокупно правосуђе за малолетнике хоће да се мења. Закони који говоре о деци брижљиво се проучавају и још брижљивије примењују. Државне управе већине земаља, варошке и општинске управе, многобројна добротворна друштва журе се да упуте на бољу судбину бедну, напуштену и морално поспрнулу децу. Па и онде где још нема дела у овом погледу, јавила се свест, да се питање о помагању и васпитању напуштене деце може за неко време да одложи, али да има дужности које се наспрам те

деце морају да испуне, и да се од њих не може утећи.

Земљиште је дакле спремно. Један од два задатка Конгреса, на име: да се рашири идеја о заштити деце, да се докаже потреба за њихово васпитање, да се разбуди свест за ту идеју, те да јој се нађу нове присталице, да се дејствује на духове и осећаје — као што рече наш поштовани председник — биће све то лако постићи. Судови су већином за све то задобивени. Мање се у опште сумња у принципијелност потребе у овом правцу, него што се говори, да се за овај циљ до сада мало радило. Уза све ово долази да је најтеже за овај посао убедити власт, коју представља влада, *Али она ево данас стоји у вашој средини, она је с вама и она је кроз убеђена да је неопходно употребно*

што пре утврдити прагматичне установе за заштиту деце и васпитање бедне и напуштене деце. Једва да су икада погодбе за какав Конгрес биле подесније него за овај. Али за то опет његов рад није излишан. Јер још има по неке сумње о узроцима зашто деца постају напуштена, па с тога треба те узроке на основу стручних и научних реферата осветлити. То ће бити потребно и с погледом на наше доцније тежње и планове, те да се сазнају праве мере које су потребне за спасавање овакве омладине. На име: да ли је за то довољно јавно добротинство и милосрђе или се то мора ставити у круг дужности модерне јавне државне управе. Решење овога питања било би од судбоноснога значаја. Највероватније је, да ми овде имамо посла с великим и значајним привредним и социјалним процесом, који се једва може одвојити од састава и живота данашње модерне државе. Даље ће у вашим дебатама наћи места критика свега онога што до сада за овај циљ постоји, као и онога што се сада за напуштену децу ради. Од те критике биће користи за државу и њену управу у толико, што ћемо из тога видети недостатке данашњег рада, а то ће бити нова поука за наш даљи рад. Природно је, да правосуђе у том погледу стоји у првим редовима, и ја вас молим, да ми за критику овога посла, допустите неколико речи.

Прво на што критика има да обрати пажњу, то је да смо до сада у овом погледу упућени били, једино на наредбе — средства, која су у нас била обилато употребљена, али која су за пуноправне прилике од ограничене вредности. Нова је земља била коју је требало засејати. Полако се улазило у суштину новог проблема; тек мало по мало увиђао се његов велики значај, познадоше се његове битне садржине и тек најзад се могао загледати са свију страна. Па и ако је све то тако полако и тешко ишло, данас су истине тога проблема опште признате. Рад на васпитању напуштене деце и старалаштву данас има одређени циљ и њему се иде свом енергијом, данас се више не сумња да осуда и казна малолетника нису основани на сигурној мудрости. Напротив, на моју радост, многе се случајеве, у којима судови из своје власти иницијативе траже путеве да осуђеника упуте на прави пут, да га сачувају; да му његови иступи буду за памет у целом будућем му животу. Али ја бих овде одмах поново и најтоплије замолио све оне, који у овом погледу могу да судове потпомогну, и да то вазда учине с пуно воље. Извршена казна по себи, па ма каква она била, неће никада стално спасти дете, које је изложено страним утицима и искушенима. Државне и аутономне управне власти, неће у нашим тежњама никада имати сигурна успеха, ако их не потпоможе целокупно друштво. То ће бити нарочито потребно у случајевима надзора над малолетнима, кад им треба помоћи саветом и делом, кад треба поделити с њима боле и бриге, једном речју кад треба узети искрена учешћа у туђем интересу. *Ево широкога поља за пожртвовање нежнога осећања наших жена.* Оне могу својом неж-

ном руком да уздигну бедника у више сфере и да их уведу у пристаниште мира и честитог живота. Доста често зависе од ове добровољачке групе у колико ће васпитање напуштене деце у опште успети. С тога ја сматрам за врло важно да ова помоћна војска буде што многобројнија, спремнија, те да она у сложеном раду с државом уређује све ове послове. Без овакве сложне акције остаће све само крпеж».

Затим је говорио о одушевљењу с којима су судије прихватили идеју о поправци морално поспруде и бедне деце.

»Други задатак конгреса, да спреми земљиште за ново законодавство својим саветом, пао је у најзгодније време. Намера да се млади људи отму од напуштениости, и да нађу законе заштите, који је у њиховоме интересу, осујећена је што је у правном погледу за њих било или више или мање прописано него што је за тај циљ требало. Недостатци у нашем законодавству за малолетнике нису малени. Ја ћу побројати само неке, као што су забрана да жене могу бити стараоци; старалаштво у рукама једног човека, прописи грађанског закона о губитку права родитељских, оскудица у могућим прописима од стране власти за васпитање пре или после учињене кривице; потчињавање малолетних под одредбе општег казненог закона; осетне празнине у материјалној заштити малолетних приликом примене казненог закона. Све те недостатке сретам у пракци на сваком кораку. У последњим годинама чинило се да реформе у овом правцу не могу рачунати на успех. Није се могло предвидети, да ће и најмања клица у последњем моменту моћи да рачуна на успех, као ово сада. Али не сме се више врме да губи. Таквога је мишљења и садања влада, и ја вам без околишења кажем: захтеви који се налазе забележени у дневном реду нашег програма, налазе се и међу нашим радовима за наступајућу законодавну периоду и у већини добили су стални облик као законски предлози.

(наставиће се)

саопштио

Д-р Ник. Ј. Петровић

УПУТ ЗА ПОЛИЦИЈСКЕ И ОПШТИНСКЕ ВЛАСТИ

приредио Ђур. Ј. Ђорђевић
окожни начелник.

(НАСТАВАК)

Прелазећи преко одељка 2. »о скитницама« и т. д., у коме такође има нетачности, ми ћемо се задржати на одељку »о путним исправама.«

Из дефиниције коју је путној исправи дао г. Ђорђевић, види се, да он њу не сматра само као средство за легитимацију, него чак као меру, за заштиту личне и имовне безбедности.

Ако, међутим, будемо на ову ствар гледали онако, како се она јавља у истини, онда имамо пред собом факат, да су скоро све културније земље напустиле тражење

путних исправа од странаца, јер је стотинама примера утврђено, да најопаснији крадљивци и иначе рђави људи, имају по неколико оваквих исправа, те би, узимајући ове као доказно средство за грађанску исправност, ови били најпоштеднији људи.

Колико се више не цени значај путне исправе у Француској, Швајцарској, Италији, Енглеској и Немачкој, доказ је тај, што их власти ових земаља не траже чак ни код првога ступања на њихово земљиште, него их чак сматрају као некорисну и несумњиву отежицу саобраћаја са другим земаљама.

На томе гледишту стоји и наша земља, јер је расписима од 21. јуна 1904 год. П. №. 19855 и оним од истога дана и године П. №. 17856, укинула тражење пасоша од странаца који улазе у Србију, па долази ли ови од куда му драго.

Према овоме јасно је, да путна исправа нема оне важности и значаја, коју јој даје г. Ђорђевић.

Али како има још земаља, у које се без ових исправа не може ући, као што су: Аустро—Угарска, Русија, Турска и још неке земље на Балкану, то је потребно, кад наши држављани тамо путују, да испуне и ову формалност.

Смешно је кад г. Ђорђевић на страни 36. вели, да је најкраће време за пасош од 6 месеци, ма да ово може бити и за месец, само што се такса мора платити као и за шестомесечни.

Кад Србија не тражи пасоше у опште од странаца, онда, наравно, отпада и цео онај одељак, који говори о визи пасоша и наплати таксе за ову, јер би се ретко који нашао да тражи визу и плаћа таксу, кад му нико и саму исправу не тражи.

Место тога згодније би било, да је г. Ђорђевић изнео угледе, како се попуњавају исправе француским текстом за оне земље, које пасоше траже, те да се власти тиме користе, пошто се зна, да је мали број полицијских чиновника који зна француски језик, а који по својој служби мора да попуњава пасоше.

Говорећи о пасошу за унутрашњост Србије, г. Ђорђевић у тачци 2. вели: »Према томе значи, да га издају само наше полицијске власти.«

Из овога »значи«, лако је извести закључак, да г. Ђорђевић и не зна да постоје законска наређења, по којима полицијске власти издају пасоше за унутрашњост.

Међутим, још »Настављенијама« од 6. јула Бр. 568. тачком 12. стављено је властима у дужност издавање пасоша и прописана такса за ове, а уредбом од 6. децембра 1832 г. №. 3480 и циркуларом Совјета од 20. јула 1837 год. №. 2113. А. ово је ближе регулисано.

На страни 55. говорећи о ноћним одељкама г. Ђорђевић износи и уредбу о прелима и селима од 1841 године, по којој се, како он вели, кажњавају они, који на прела и села долазе.

Помињући одмах за тим и §. 362 т. 7. крив. закона, он никако није имао намеру, да поменутој уредби одрекне важност закона, који и сада постоји.

Међутим, ова уредба сада не важи више, јер је укинута.

Да би уверили г. Ђорђевића, да је она укинута ми ћемо изнети њену кратку историју.

Тако, у недостатку закона, који би регулисавали ово питање, донесена је ова уредба, која је у своме чл. 4. одређивала казну од три дана затвора или десет удараца штапом, а за поновљени случај преступења, спровођени су кривци већој власти.

Казнителним законом од 27. маја 1850. године, а имено §-ом 39. који је гласио: „мушко лице, које је се ноћу на прелу или селу, преступивши правила о том постојеће уредбе нађе, да се казни, први пут затвором до три дана а други пут и даље обичним или строгим затвором 10 дана“ — одржана је ова уредба и појачана казна.

Али од појаве кривичног закона од 29. марта 1860. године, она не вреди, јер је казна обухваћена §-ом 362 т. 7 а увод-КВМ 986 1

ним законом од истог дана Сов. № 244 1 §-ом 2. укинуте све дотадашње „уредбе и закони по казнителним предметима“.

Према овоме, нити је имало места, нити је требало износити ову уредбу кад она више не важи, те тако правити пометњу код једне чисте и јасне ствари.

Код одељка 4. о затварању механа и кафана г. Ђорђевић је направио малу шалу, кад је предложио да се кафане затварају у 7 сати у вече, јер ако би се то негде усвојило, онда би грешне кафеције или механције морале затварати радњу у 7 сати, па ићи у комшидук на вечеру, како би избегле казну власти.

Исто је тако омашка пера, да не рекнемо што друго и оно тврђење г. Ђорђевића, да има механа које не примају путнике на преноћишта, јер механска уредба не зна за такве механе, пошто она и дозвољава њихово подизање, да у првом реду подмири потребу преноћишта путника, па тек у другом све остало...

У колико се у упуту говори о хватању хајдука ван онога, што закони прописују, ми налазимо да је то безначајно, јер се за све прилике и места не може служити једним истим средствима, а друго то се код стотине показаних примера не може постићи, ако дотични чиновници немају природнога дара за ово.

Све је то више мање индивидуално, а најсигурнији лек то је што већа уцена.

Не служи ли нам Караџић као доказ за то?!

На страни 68 своје књиге, писац препоручује везивање оних, који се спроводе, ма да је оно изрично забрањено чл. 17 правила о притвореницима и осуђеницима код полицијских и општинских власти, која је прописао министар унутрашњих дела под 15. маја 1906. године ПМ 10630.

Овакву погрешку није смео учинити писац, јер она може нанети незгоде онима, који би, верујући у знање пишчево, послушали његове савете.

Додирујући, узгред, одељак о народном здрављу, где су марвени лекари по некој необјашњивој пишчевој жељи, помешани са бабицама, ми се заустављамо на правилима о уређењу хлебарница у Београду, за која г. Ђорђевић вели: да важе за целу Србију са незнатним изузетком.

И овде се г. Ђорђевић пребацио, јер ова правила, нарочито њихов чл. 9. важе само за Београд, и могла би послужити као образац за оно, шта треба тражити од хлебара у унутрашњости у погледу чистоће, у колико она то обухватају.

Говорећи о сточним пасошима, писац одмах износи распис — упуство од 20 јуна 1894 год. СБр. 4901., истичући њега као извор из кога је дошао сточни пасош, ма да то не стоји у ствари, нарочито у колико се он јавља као доказ о својини стоке.

Сточни пасош води свој порекло из закона о издавању уверења при продаји стоке од 23. октобра 1871. год. (Полиц. Зборник стр. 325), који и данас важи.

То се, у осталом, јасно види и из расписа министра унутрашњих дела од 9. августа 1891. год. СБр. 5014, којим је дотадашње сточно уверење спојено са сточним пасошем о коме говори закон о заштити од сточних зараза у опште.

(наставиће се)

Димитрије С. Калајић.

Немачке Социјал-Демократе и реформе кривичног законодавства

(СВРШЕТАК)

I. — Најглавнија особина, којом се овај програм социјал-демократа одликује, јесте његов широк обим; он обухвата кривично право, кривични поступак, судску организацију, науку о казним заводима, и у свакоме од ових делокруга додирује битне проблеме, којима се данас баве криминалисте. Програм је, као што се види, веома простран, али не и оригиналан и у свему довољно прецизан. Ово се у осталом није могло ни избећи, с обзиром на брзину којом се цео план третирао и вотирао. Изгледа, да су социјал-демократе хтеле пошто пото да дискутују о овом питању, да би на тај начин дали доказа, да се озбиљно занимају свима гранама друштвене науке. Нема сумње да ће се о овом питању дискутовати и на будућем социјал-демократском конгресу.

У овоме њиховом делу више се огледа манифестација њихових идеја, него ли жеља за постављањем дефинитивне основе практичним реформама.

Нама је немогуће испитати детаљно програм ових реформа, које су донесене на манхајмском конгресу, већ ћемо то посматрати са општег гледишта и потрудићемо се да га упоредимо са француским законодавством.

II. — Може се опасити да су најновији закони остварили у многим земљама (нарочито у Француској) мноштво жеља,

које су манифестовале социјал-демократе. Примера ради помињемо: условну осуду, право да оптужени може да има браниоца у претходној истрази и условни отпуст.

Француски је законодавац у извесним стварима надмашио социјал-демократе, што сведочи закон од 12. априла 1906. године, који је утврдио кривично пунолетство од осамнаест, а не од шеснаест година. Шта више укинуо је установе, за које је манхајмски конгрес нашао да су застареле, као на пр. полицијски надзор.

III. — У овом плану реформа социјал-демократа, можемо уочити другу категорију жеља, које још нису остварене позитивним законима у Француској, а које су израж не много пре манхајмског конгреса, независно од сваке социјалистичке инспирације. Тако, има већ одавно како криминалисте у Француској захтевају нарочите гаранције за индивидуалне слободе, противу администрације судских власти, а нарочито укидање члана 10. кривичног поступка. У овом смислу поднесени су многи предлози.

Сваким даном има све више присталица захтев, да се од државне власти одузме монопол на вршење јавне акције. Француски правници нарочито теже за тим, да у будуће ограниче право значење, које јуриспруденција признаје овоме праву.

Питање о одговорности државе према невино притворенима, или из недостатка доказа ослобођеним лицима такође је предмет њиховог старања. Може се чак допустити питање, да не би било корисније увести у законодавство личну и новчану одговорност криминалних чиновника, који би грешили, приликом вршења званичне дужности. Сви они, који се труде, да огарантују индивидуалну слободу, што она и заслужује, по свој прилици неће бити противни сличном новачењу.

IV. — Нећемо ништа говорити о схватању социјал-демократа у погледу науке о казним заводима и о схватању кодификације казног права, пошто су она изван сваке дискусије у либералним научним срединама. Видели смо да социјалисте траже укидање свију општих формула и тачно прецизирање одредаба, у казном закону. Али овде се тиче принципа, који се налази у основи кривичног права, у који нико не треба да сумња; то је сама идеја француске револуције; ми ово нарочито наглашћујемо. Потребно је, међу тим, признати да извесне школе теже да се од овога удаље. Ово је за жаљење, јер се у њеној примени налази најбоља гаранција индивидуалне слободе.

А шта да кажемо о схватању, по коме казна, поред испаштања осуђеног, има за циљ и поправку? Није ли ово идеја из које је поникла школа казних завода?

V. — Може се констатовати да је велики део програма социјал-демократа, у погледу кривичног права црпан са стране, пошто нема никакве директне везе са њиховим социјалним схватањима. Међутим, за један број реформа припада њима заслуга; ако их нису потпуно схватили,

они су их изразили у прецизној форми. Прегледајмо неколико од њих.

Социјал-демократе су поводом судске организације поново истакле идеју, која им је на срцу лежала: равноправност мушког и женског пола, право за жену да може заузети положај кривичног судије, са истим правом као и људи. Као што видимо, ово је овде специјална примена женских доктрина. Овде нећемо о њој дискутовати; али нека нам је допуштено да посумњамо у добре резултате, које би нам донело остварење поменутих идеја.

У сваком случају нећемо се устезати, да формално одбијемо систему, по којој треба постављати судије општим правом гласа, непосредним и једнаким као што је то предлагао манхајмски конгрес. Цео свет се слаже с тим, да треба одбацити такав систем, створен револуционарним установама, а кога правдају изузетне околности. У ствари, поменута нам система не даје апсолутно никаквих гаранција, да ће судија имати услове, које мора имати, а то је способност и непристрасност, што ми с правом захтевамо од њега.

VI. — Могло би се још много што шта рећи о овом широком програму социјал-демократа, али имајући у виду оштеће гледиште на које смо се ставили, задовољићемо се задржавањем на идеји о кажњавању злочина и преступа противу својине.

Морамо признати да смо се преварили, кад смо летимице прешли преко те тачке програма. Изгледа нам да је она намењена да удари камен темељац целој системи и да створи нарочити појам о њеној целини. Сасвим је природно да су социјалисте, као непријатељи својине, могле бити наклоњене захтеву да нестане својине и то би извели на тај начин, што би постепено, више или мање, избегавали кажњавање атака на својину.

Од тога није било ништа. Немачке су социјалисте врло брзо прешли на ово питање; можемо чак рећи да је оно заузело друго место у програму. Треба нарочито уочити њихову умереност, коју су показали у донесеним одлукама, у погледу овога питања. Социјал-демократе се, заиста, задовољавају тиме, што траже да ублаже казнисто злочина и преступа противу својине; али оне задржавају принцип кажњавања деликата ове природе, чак кад би им био узрок немаштина.

Нећемо критиковати ову њихову умереност у жељама; чак ћемо шта више приметити да није искључена могућност, да ће се модерни законодавац сагласити са њима у погледу те партије кривичних законодавства, што је у почетку изгледало немогуће.

VII. Из свега овога изводимо закључак, да резолуције манхајмског конгреса нису чисто социјалистичко дело, и да га је немогуће прилагодити садашњој социјалној организацији. У њима се огледа скуп жеља, које су остварене у извесним земљама, и за које се знало још пре манхајмског конгреса, независно од заузимања социјалистичких.

Напор немачких социјалиста састоји се у томе, што су те жеље средили и изнели их у виду потпуног плана реформама кривичног законодавства.

Милутин Т. Марковић

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

Суд општине сењске, актом својим од 9. априла ове год. пита:

1. Кад неко лице буде кажњено, на тужбу приватног тужиоца, новчаном казном у корист општинске касе, за кривицу из тач. 10. §. 395 кривич. закона, па тужиоц доцније оће да опрости осуђеном казну, може ли се и новчана казна опростити као и казна затвора или не;

2. Може ли се заступник једне општине поравнати са оштећенима за извршену им крађу стоке, кошница и паљевина пре но што је средна власт процену украдене стоке или паљевине извршила, и без да су оштећени заклетни по закону, накнади штете учињене злонамерном паљевином, или ће чекати да средна власт прво изврши процену и оштећење закуне, па онда да приступи поравнању и распореду приреза на пореске главе; и

3. Кад неко лице прода своју земљу, па комшије продатог земљишта неће да потпишу продавцу тапију, а неће ни да на лицу места као комшије присуствују мери а не наводе узрок зашто неће да се потпишу већ само веле да неће, а често пута по неки комшија и наведе узрок да му је продавац заузео земљу и кад буде упућен на парницу он неће да је поведе, онда како се може тапија потврдити без потписа комшија, те да се иста може и код првостепеног суда без примедбе потврдити.

— На ова питања одговарамо:

1. За случајеве из т. 10. § 395. крив. закона, казна се изриче по званичној дужности и без обзира на то, по чијој је достави поведена истрага, и такве пресуде не може задржавати нико од извршења, нити се новчана казна може опростити;

2. Увек треба сачекати, да надлежна власт утврди постојање дела и закуне оштећене, па пошто се и процена учини преко вештака, онда се равнати у смислу чл. 19. закона о накнади штете, да би се избегле судске таксе, јер је овако јача гаранција и за општину и за приватне да је штета правилно оцењена.

У осталом, ако општински пуномоћник има генерално пуномоћство, он се може равнати и пре оцене штете од стране вештака, али никако пре него што се оштећени закуну.

3. Ни Височајшим решењем од 13. јула 1850 године В. № 1197., којим је наређено да ће тапије, потврђене судом, имати силу бахтинских књига, докле се ове не уведу: ни §. 295, који условљава: шта треба да садржи акт, којим се утврђује пренос једног непокретног имања на другога;

ни расписима министра унутрашњих дела и правде од 1. јуна 1849 П. № 1200, 14. новембра 1862 г. П. № 6874., 15. октобра 1868 г., П. № 4622 и 12. фебруара 1883 г. Бр. 745, не тражи се да суседи потписују тапију, него се само тражи да они присуствују премери, који врше кметови ради утврђивања сопствености.

О овоме премери кметови морају на правити записник, и позвати суседе да га потпишу.

Ако који од суседа не би хтео да потпише записник због тога, што би тврдио да му је имање заузето, онда ће се, према приликама и стању државине, упутити једна или друга страна на суд, да докаже својину, а докле се тапија неће потврђивати.

Ако, пак, неко од суседа неће да потпише записник и ако је био присутан не износиће никакве разлоге за то, онда ће се то утврдити протоколарно у присуству два грађанина, сходно §. 466 грађ. суд. пост. и такав записник придружити актима издавања тапије, против чега сусед не може више правити примедбе.

Овако потврђеној тапији од страче општинског суда, неће одрећи потребу ни полицијска власт, ни првостепени Суд.

Наравио, да неће бити на одмет, да суседи потпишу тапију кад год они сами то хоће, али кад неће, онда ваља поступати као што је напред речено, а не остављати оне, који се убаштињавају или врше пренос имања, доброј вољи и расположењу суседа, јер су врло чести случајеви, да суседи шиканирају, па чак и уцењују издаваче тапија.

У опште се погрешно мисли, да продавац сам треба да врши премер и припрема што треба за тапију, а међутим, ту је улога општинског суда најзначајнија, јер је његово да утврди сопственост онога, који тапију тражи.

II.

Суд општине придворичке у срезу моравичком, актом својим од 12. априла ове године Бр. 527, пита:

»Моли се уредништво за објашњење:

1. Кад је један господар продао једноме лицу земљу, а другоме воћњак шљивама засађен, који се граничи са првом земљом, да ли онда треба ове шљиво-гране са истих наведене на туђу земљу скресавати, и да ли плод који са ових грана на туђу земљу опадне треба господар земље да бере или господар шљива § 282 и 283 реченог закона, кад су оне засађене још пре 50—60 година, и застарелосту стекле право службености, будући су оба имања била у једним рукама?

2. Кад су општински судови по § 6. грађ. суд. поступка, надлежни за суђења о непокретним потраживањима у вредности до 100 динара закључно, онда да ли и тапије потврђене општинским судовима на земљу од вредности до 100 динара важе а да се не потврђују првостепеним судовима?

3. Кад у чл. 93. закона о шумама стоји: »ако је казна толика да је кривац не може платити трећином свога имања, онда ће

WWW.UNILIB.RS

казну заменити затвором“ и т. д., “да ли се овде разуме и накнада штете за посечену гору и све што је пресудом по делу горосече осуђен, или само казна; јер нигде у закону прецизно није казано шта се за накнаду горосече и остале трошкове оставља осуђеном од имања, а шта продаје?”

— На ова питања одговарамо:

1. Ако продавац при продаји онога првога земљишта није ништа уговарао о праву службености, коју би имао купац воћњака, нити је то унесено у тапију, онда у опште о овоме не би могло бити речи, него би се ствар имала регулисавати по §. 282. и 283. грађан. закона.

Буде ли, пак, то право обухваћено тапијом, онда ће бити онако како тапија гласи.

2. Никаква тапија, па ма земљиште вредело свега један динар, нема вредност тапије, ако ову није потврдио и првостепени суд, и

3. Члан 93. закона о шумама говори само о замени казне, а не и о накнади штете.

Накнада штете у опште се не замењује затвором.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Димитрије М. Павловић, чију слику овде износимо, *«скитница»* је и варалица. Професионално се занима тим пословима већ преко 2—3 године. Преваре, што их је до сада учинио многобројне су; могао би се рећи да их има преко стотине, али је начин извршења у основи већином исти са малим одступањима, чему је свакако узрок његов слабо развијени интелект. То и чини да се трагови његових *«операција»* брзо сазнају.

Преваре су његове особитог типа. На себи не носе карактеристику великог онстроумља, већ само дрскост у облику приватног обавештавања и чињења услуга.

Пошто сазна да нека фамилија има кога свог члана на другом месту, или какву родбину, долази у тај дом и извештава: како је њихов члан фамилије на страни послао по њему неке ствари: воће, јагње, прасе, пилеж и т. п., и како је он то донео до станице, али је тамо морао оставити због трошарине, јер *«случајно»* при себи није имао новаца да ову плати. Уз накнаду потребне суме за трошарину, он обично добија и новчану награду за услугу од веселих укућана. То је најобичнији случај његових превара.

Последњих дана је на исти начин преварио неколико госпођа чији су мужеви, као музичанти краљеве гарде, били у Врстовачкој бањи, и једну пензионарку, чији је муж скоро одузео себи живот.

После тога, он се често виђа и по пратњама. Забуду укућана тако исто често искоришћава разним лажним саопштењима о учињеним услугама за пренос венаца, или томе подобном, после чега обично следеју бакшиши и разна чапћавања. Такав случај догодио се је

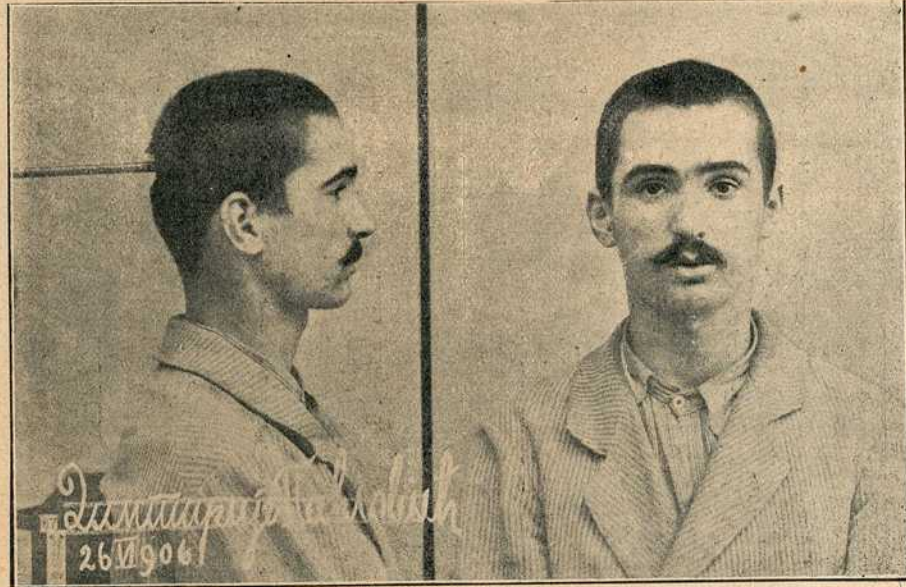
скоро и на пратњи једног бив. пуковника, само је био рђаве среће, јер се је баш био обратио његовом сину, полицијском чиновнику, који му је, место новчане награде за учињене *«услуге»*, дао заслужену награду у полицији.

Пре 3—4 месеца на свадби једног младог глумца, оставио је тако исто трагове свога *«рада»* и *«услуга»*, где се самозвано утурио за помагача.

Последњу је превару покушао код неких грађана на *Старом Сењаку*. Он је чуо да су њима пре кратког времена извршене неке крађе

доста велике уши; од одећа има: блузу од шајка, шарене панталоне, на глави црни шешир. Пронађеног треба упутити Управи с позивом на Бр. 32038.

Божидара Пековића, клонфера, који је извршио крађу ствари своје газди Кости Нускивићу, оvd. кафенији, тражи Управа града Београда актом Бр. 31974. Божидар је стар 18—20 година, средњег раста и смеђ Пронађеног треба спровести поменутој Управи.

разних ствари, па је отишао код свакога до њих, да им, разуме се лажно, достави како су те крађе похватане и како се извршиоци налазе у затвору Управе града Београда, представљајући се при томе као полицијски детектив.

Тај покушај, да дође до каквог бакшиша, није му дао жељена прихода, јер је од свију ових добио само један грош, али је по полицији имао ту добру последицу, што је помоћу њега откривена читава банда крадљиваца, који су у последње време починили у Београду много крађа.

Сада се налази на издржању досегодњег затвора којим је кажњен од стране топчидерске полиције. Он је до сада небројено пута иступио кажњаван и протериван. Родом је из Гуче и син је Милана Павловића, бив. учитеља. Сада му има 21 година.

Износимо његову слику у листу да бисмо упознали грађанство и полицијске чиновнике са начином његових варалачких операција, а у исто време молимо свакога да о овоме типу достави све што би знао, јер је уверење свакога, који је до сада са њиме долазио у додир, да се он неће оставити таквог начина живота.

Извештаји се имају слати Управи града Београда или уредништву с позивом на акта комесара топчидерске полиције Бр. 2511.

Т Р А Ж Е С Е

Радомира Антића, тишлерског шегрта, који је 31. прош. м-ца отумарао, тражи Управа града Београда ради предаје родитељима. Радомир је стар 15 година, омален, смеђ, има

Ставру Христову, келнера, родом из Новог Села у Бугарској, који је покрао свога газду Драгутина Ј. Пегровића, кафенију, и побегао, тражи врачарски квартал актом Бр. 11106. Ставра је стар 20 година, средњег раста и промањаст; од одећа има на себи: прусук и панталоне затворене боје и грао капут. Пронађеног треба спровести истом кварту.

Чедомира Кокића, шегрта столарског, родом из Жабара, који је одбеглао од свога брата Драгутина Кокића, тражи врачарски квартал актом Бр. 11058. Чедомир је стар 14 година, малог раста, сувоњав, у лицу жуто-смеђ, угаситих очију; од одећа је имао на себи: жут капут, црне панталоне и при прелук, на глави је имао војничку шајкачу, а на ногама опанке и сељачке чарапе. У случају проналаска Чедомира треба упутити врачарском кварту.

Танасија Николића, слугу родом из Гилана у Турској, који је побегао од свога газде, пошто је овом украо једну пушку острагушу и још неке ситније ствари, тражи начелник среза космајског актом Бр. 12839. Танасије је стар 58 година, средњег раста, смеђ, плавих очију, високог чеда, кукастог носа, мале и проседе браде и бркова; од особених знакова има једну брадавицу на челу, изнад десног ока. Пронађеног ваља спровести поменутом начелнику.

Божидара сина Михајла Танасковића, из Вреоца (срез колубарски окр. београдски), који је отумарао незнано куда, тражи Управа града Београда ради предаје његовим родитељима. Божидар је стар 14 година, средњег раста, дежмекаст, плаве косе и очију; од

особених знакова има на једној ноzi ожиљак у виду шљиве; од одећа има на себи сељачку кошуљу, црни капут и панталоне, а на ногама опанке. Поменутог Божидара треба упутити истој управи с позивом на акт Бр. 31665.

Ивана Чајковског, званог „Швапче“, који је још од пре три године побегао од своје куће, тражи Управа града Београда, ради предаје родитељима. Иван је стар 21 годину, средњег раста и у лицу плав. Нека га све полицијске и општинске власти најживље потраже и нађеног спроведу поменутој Управи с позивом на акт Бр. 31819.

ПОТЕРЕ

Миладин Павловић — Недељковић, осуђеник београдског казненог завода, побегао је 7. т. м-ца са рада у заводској перионици у Доњем Граду. Миладин је у слободи био коцкар, родом из Мајдана у срезу таковском, стар 30 година, висок, добро развијен, смеђе косе и бркова, очију жућкасто-плавих. На обема мишицама има по једну јако означену белегу од печовања, величине и облика динара; на десној страни почетка темена има белегу од посекотине у облику праве линије, правца хоризонталнога, величине 6 см; на средини врха потиљка има белегу од посекотине у облику праве линије, правца коцог, величине 3 см. На осуди се налазио због убиства и опасне крађе. Писани се

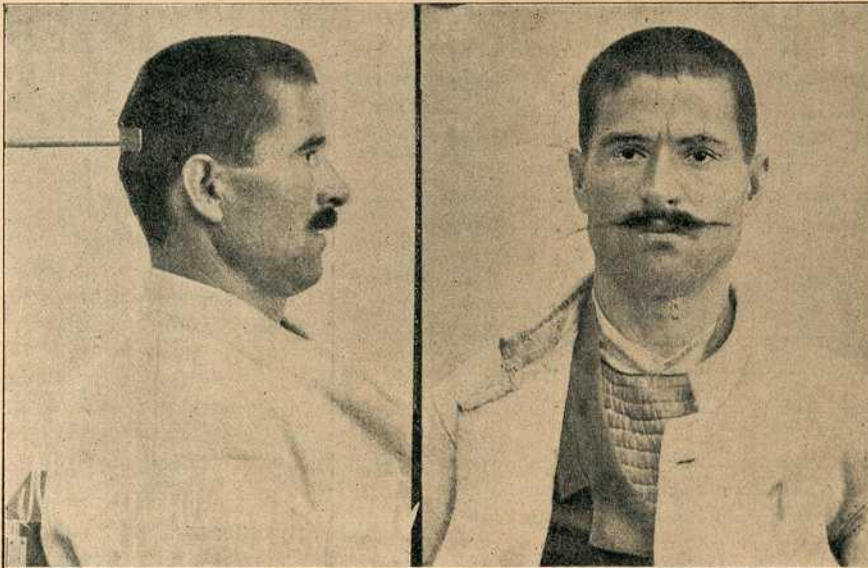
домашајима и пронађеног спроведу начелству округа врањског с позивом на акт Бр. 12166.

Марко — Антић — Мијаиловић, из Миљковца у срезу нишком, извршио је једно разбојништво и побегао. Марко је стар 36 год., висок,

се суме издати ономе ко хајдуке убије, ухвати или полицијској власти помогне да она то учини. У циљу лакшега проналаска, уредништво износи и њихове фотографије, од којих је Драгутинова из времена кад је био жандарм. Лични опис

приромањаст, косе и бркова црних, брија се; од одећа има: тавку кошуљу, чакшире и гуњ, на глави шубару, а на ногама опанке. Позивају се све полицијске и општинске власти да именованог разбојника у својим домаћајима најживље потраже, на о резултату известе на-

фотографија Миладинова и препоручује се свима полицијским и општинским властима да за њиме живо трагају и пронађенога стражарно упуте управи београдског казненог завода с позивом на акт Бр. 4194.

Стоиљко Ђорђевић, из Сувојнице (срез масурички), који има да издржи годину дана полицијског надзора, налази се у бегству. Стоиљко је стар 18 година, средњег стаза, плаве косе и очију, смеђих обрва и округлих образа. Препоручује се свима полицијским и општинским властима да Стоиљка живо потраже у својим

челника среза нишког с позивом на денешу Бр. 14595.

ПОВИШЕНА УЦЕНА

Сава Р. Перић, из Сиракова, и **Драгутин Јовановић**, из Курјача, оглашени хајдуци у округу пожаревачком, били су уцењени са по 3000 динара. Решењем г. министра унутрашњих дела ПБр. 14160 од 8. т. м-ца повишена је та уцена за свакога на по 5.000 динара; те ће

Драгутин Јовановић

хајдука налази се у 26. броју „Полицијскога Гласника“, од ове године.

УХВАЋЕНИ

Владимир Мареновић и **Цветко Пајић**, одбегли осуђеници београдског казненог завода, чије смо потернице изнели у броју 29. нашега листа, ухваћени су, те је престала потреба за даљим њиховим тражењем.